

ПАРХОМЕНКО Н.М.
доктор юридичних наук, професор

**ПІДСУМКИ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВИ І ПРАВА імені В.М. КОРЕЦЬКОГО
НАН УКРАЇНИ У 2018 РОЦІ**

Пріоритетними напрямками фундаментальних досліджень Інституту були: проблеми державотворення і правотворення в Україні: теорія, історія, практика; правові проблеми демократичного розвитку суспільних відносин і формування громадянського суспільства, утвердження і реалізація прав та свобод людини; теоретичні і прикладні проблеми модернізації правової системи України; теоретичні і практичні проблеми реалізації і вдосконалення Конституції та законодавства України; Україна в системі сучасного міжнародного правопорядку та європейської інтеграції: теорія і практика; проблеми енциклопедичних юридичних досліджень, філософії і соціології права, порівняльного правознавства. Вказані напрями досліджень відобразилися у монографіях, наукових публікаціях, проектах нормативно-правових актів, публікаціях та практичній діяльності, які в сукупності становлять найважливіші досягнення Інституту в 2018 році.

Зокрема, у 2018 році розпочалася розробка 3 фундаментальних тем, а саме: «Особливості міжнародно-правового захисту цивільного населення в сучасних збройних конфліктах». Під науковим керівництвом д.ю.н., проф. Денисова В.Н. співробітники відділу міжнародного права та порівняльного правознавства розробили концепцію дослідження з обраного предмету та опрацьовували відповідний доктринальний та нормативно-правовий матеріал, наприклад, зміст та практику застосування Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни 1949 р., яка стала правовою основою для захисту цивільного населення на окупованій території й обмежила владу окупаючої держави, поставивши її під дію міжнародного контролю. Також, співробітники відділу вивчали особливості застосування норм Женевського права в сучасних збройних конфліктах; еволюцію норм міжнародного гуманітарного права щодо захисту цивільного населення у збройних конфліктах неміжнародного характеру; особливості захисту прав корінних народів в умовах збройних конфліктів; міжнародно-правовий захист власності цивільних осіб під час збройних конфліктів; конституційний та міжнародно-правовий статус внутрішньо переміщених осіб; міжнародно-правові аспекти захисту культурних цінностей під час збройних конфліктів в Україні; охорона морського середовища під час збройних конфліктів; інститут громадянства та легітимність органів державної влади як основні запоруки успішного переходу нестабільних держав та держав, що перебувають у стані конфлікту, до суспільної, інституційної та національної функціональності; тлумачення міжнародним судом ООН порушень державами своїх зобов'язань, що стосуються прав людини в сучасних

збройних конфліктах; біоетичні аспекти міжнародно-правового захисту особи в умовах сучасних збройних конфліктів; статус та діяльність Міжнародного Комітету Червоного Хреста та інших гуманітарних організацій у період збройного конфлікту по захисту жертв війни та наданню гуманітарної допомоги; розповсюдження міжнародного гуманітарного права в Україні як превентивний механізм його дотримання; захист журналістів у умовах збройного конфлікту.

Під керівництвом д.ю.н., проф. Кулиничка П.Ф. почалася розробка теми **«Правові проблеми розвитку земельних відносин в аграрній сфері України в умовах завершення земельної реформи»**. Відповідно до Робочого плану наукових досліджень, здійснювалось вивчення та аналіз доктринальних та нормативних джерел, готувались публікації в наукових та науково-прикладних правничих виданнях по тематиці дослідження. Проміжні результати роботи доповідались на наукових та науково-практичних конференціях.

Зокрема, аналіз та оцінку наукової вітчизняної та зарубіжної літератури, чинного законодавства, законопроектів, які внесені до Верховної Ради України, проаналізовано практичний досвід з питань, пов'язаних з формуванням та реалізацією державної екологічної політики та децентралізацією владних повноважень у цій сфері. В результаті підготовлена наукова записка «Правові питання запровадження фермероцентричної моделі ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні» та аналітична записка «Обігоздатність права оренди сільськогосподарських земель державної власності та шляхи її підвищення», а також проект Закону України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів щодо переходу прав оренди земель сільськогосподарського призначення» з супровідними матеріалами, які були направлені до Міністерства аграрної політики та продовольства України для використання у роботі.

У відділі конституційного права та місцевого самоврядування продовжується розробка теми **«Конституційно-правове забезпечення та європейські стандарти контролю у сфері діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування»**. Науковий керівник – акад. НАН України Шемшученко Ю.С. Дослідники здійснили комплексний теоретико-методологічний аналіз сутності, змісту, форм, видів та функцій контролю, здійснюваного суб'єктами публічної влади. Розглядалися конституційно-правові проблеми співвідношення публічного (державного та муніципального) та громадського контролю, а також контрольної, наглядової та аудиторської діяльності у процесі здійснення державної влади і місцевого самоврядування; генезис та сучасний стан конституційно-правового забезпечення здійснення контрольної діяльності суб'єктів публічної влади в Україні.

Протягом року розроблені пропозиції щодо вдосконалення конституційного законодавства в частині здійснення контрольної діяльності у сфері публічної влади; формулювання науково-практичних та інших рекомендацій, підготовлено та проведено науково-практичну конференцію «Конституційно-правове забезпечення та європейські стандарти контролю у сфері діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування», за результатами якої підготовлено аналітичну доповідь для центральних органів державної влади в Україні з відповідними рекомендаціями «Контроль за діяльністю органів публічної влади: національний досвід та міжнародні стандарти» (6,0 д.а.).

Окрім того, упродовж року продовжувалось виконання 5 тем: **«Правовий прогрес: запити громадянського суспільства»**. Науковий керівник – д.ю.н., професор Оніщенко Н.М. Виконавці: Оніщенко Н.М., Кубко Є.Б., член-кор. НАН України Сіренко В.Ф., Пархоменко Н.М., Тарахонич Т.І., Богініч О.Л., Макаренко Л.О., Львова О.Л., Васецький В.Ю., Сунегін С.О.

- **«Актуальні проблеми цивільно-правового регулювання договірних відносин в Україні»**. Науковий керівник – к.ю.н. Венецька М.В. Термін виконання: I кв.2017 р. - IV кв.2019 р. Виконавці: Тимченко Г.П., Севрюкова І.Ф., Бабаскін А.Ю., Антонов С.В., Моляк О.М., Бошицький Ю.Л. Досліджувались прогалини та колізії у законодавстві, аналізувались доктринальні положення понятійного апарату цивільного права, здійснювався пошук нових шляхів підвищення ефективності дії права у даній сфері та формулювались наукові пропозиції та положення щодо вдосконалення правового регулювання договірних відносин з метою підвищення гарантій дотримання прав та інтересів їх суб'єктів, взято участь у законотворчій діяльності шляхом внесення зауважень та пропозицій до відповідних нормативних актів, у підготовці наукових експертиз нормативно-правових актів.

- **«Правові проблеми реалізації та удосконалення трудового законодавства України»**. Наукові керівники – д.ю.н., професор Хуторян Н.М., к.ю.н. Сімутіна Я.В. Виконавці: Хуторян Н.М., Сімутіна Я.В., Трунова Г.А, Шумило М.М.

Було аргументовано, що реформування національного трудового законодавства повинно відбуватися з урахуванням потреб практики сьогодення, реального стану суспільних відносин у сфері праці та сучасних світових тенденцій, основними з яких є: поглиблення диференціації правового регулювання трудових відносин та легалізація нових нестандартних видів зайнятості з метою закріплення трудових прав та гарантій для працівників, залучених до такої діяльності; відмова від зайвої «зарегульованості» трудових відносин та наділення сторін трудового договору більшою договірною свободою при визначенні індивідуальних умов праці, режиму роботи, робочого місця тощо.

- **«Проблеми адміністративно-правового забезпечення діяльності органів публічної адміністрації виконавчої влади»**. Науковий керівник – д.ю.н., професор Андрійко О.Ф. Виконавці: Нагребельний В.П., Кисіль Л.Є., Дерещ В.А., Тимошук В.П., Банчук О.А., Ісаєва Н.К., Воротіна Н.В.

У межах теми напрацьовані напрями дослідження: теоретико-методологічні проблеми децентралізації виконавчої влади; централізація і децентралізація виконавчої влади: співвідношення та межі в контексті європейського досвіду; децентралізація виконавчої влади в умовах ринкової економіки та проблеми формування оптимальної моделі державного управління в сфері економіки України; децентралізація виконавчої влади як предмет адміністративно-правового забезпечення; форми і методи адміністративно-правового забезпечення діяльності органів публічної адміністрації; категорія «адміністративно-правове забезпечення» у юридичній науці та законодавстві України; завдання та повноваження місцевих органів виконавчої влади в умовах децентралізації влади; децентралізація повноважень з надання адміністративних послуг як стратегічний напрям державної політики (або – як умова для покращення якості таких послуг); створення центрів надання адміністративних послуг в об'єднаних те-

риторіальних громадах: досвід, можливості та виклики; особливості служби в органах місцевого самоврядування; адміністративно-правове забезпечення правопорядку органами місцевого самоврядування в умовах децентралізації виконавчої влади; співпраця територіальних громад і Національної поліції; правові засади функціонування муніципальних варт; повноваження місцевого самоврядування у сфері забезпечення безпеки від надзвичайних ситуацій; теоретичні та правові засади фінансової децентралізації в Україні; децентралізація у сфері розподілу доходів між ланками бюджетної системи; вдосконалення правових засад місцевого оподаткування в Україні в контексті децентралізації доходів місцевого самоврядування; правові засади бюджетної децентралізації в Україні.

- **«Проблеми підвищення ефективності кримінальної юстиції України».** Науковий керівник – д.ю.н., професор Костенко О.М. Виконаці: Кваша О.О., Сірий М.І., Кубальський В.Н., Нерсесян А.С., Ландіна А.В., Гацелюк В.О., Гетьман А.Б., Нікітенко В.М.

Продовжено науковий пошук у сфері правового забезпечення ефективного захисту національної безпеки України в контексті охорони прав і свобод людини, у сфері протидії корупційним та терористичним злочинам, які вчиняються у співучасті. Доведено, що вдосконалення протидії діяльності терористичних організацій можливе лише на основі системного підходу, який забезпечить оптимальне визначення поняття терористичної організації з урахуванням конститутивних ознак співучасті у злочині, загального поняття злочинної організації та сучасних тенденцій розвитку терористичної діяльності в Україні. Корупція як соціально-правове явище та складова організованої злочинності має характер необхідної співучасті. Здійснено науковий пошук напрямів удосконалення призначення покарання. Обґрунтовано, що лише зміни до кримінального закону не здатні усунути наявні прогалини та уніфікувати судову практику призначення покарання за замах на злочин та готування до злочину, насамперед, у частині обов'язкового пом'якшення покарання і за незакінчені особливо тяжкі злочини.

Найбільш вагомими є наукові результати, одержані по завершенні 4-м фундаментальним та 5 – ти програмно-цільовим темам, а саме:

- **«Пам'ятки права України: енциклопедично-правове дослідження».** Наукові керівники – к.ю.н., професор Усенко І.Б., к.ю.н. Музика І.В. Термін виконання: I кв.2017 р. - IV кв.2018 р. Виконавці: Музика І. В., Бондарук Т. І., Самойленко О. О., Іванова А. Ю., Малишев О. О., Ромінський Є. В., Худояр Л. В.

У ході виконання планової теми були вирішені такі завдання: охарактеризовано та узагальнено результати правових досліджень пам'яток права на українських землях в рамках вітчизняної та зарубіжної історико-правової науки та висвітлено погляди окремих визначних представників вітчизняних правових шкіл на характер та зміст основних пам'яток права X–XX ст.; систематизовано та охарактеризовано пам'ятки права України, що зберігаються у бібліотеках та архівосховищах України та світу, а також наведені у публікаціях чи нормативних джерелах. Пам'ятки права України досліджувалися в трьох аспектах: 1) як інтелектуальна інформація; 2) як джерело пізнання права; 3) як матеріальний носій інформації про право. Зокрема, було досліджено такі пам'ятки права як записи правових звичаїв, судові прецеденти та судова практика, адміністратив-

на та договірна практика, тексти нормативних актів (давніх конституцій, кодексів, законів інших нормативно-правових актів) та міжнародних угод, релігійні тексти, тексти літописів та історичних хронік, археологічні пам'ятки, юридичні та філософські наукові трактати тощо; підготовлено до друку відповідне довідково-енциклопедичне видання обсягом близько 30 а. а; цикл наукових статей та доповідей і виступів на конференціях.

- **«Конституційно-правове забезпечення контрольної діяльності суб'єктів публічної влади в Україні: проблеми теорії та практики»**. Наукові керівники – д.ю.н., професор Скрипнюк О.В., д.ю.н., професор Ющик О.І. Виконавці: акад. НАН України Шемшученко Ю.С., Скрипнюк О.В., Ющик О.І., Мурашин Г.О., Антонов В.О., Гаєва Н.П., Костецька Т.А., Пухтинський М.О., Омельченко Н.Л.

Досліджені теоретичні та прикладні проблеми здійснення контрольної діяльності суб'єктів публічної влади на сучасному етапі розвитку держави і суспільства в умовах конституційної реформи. Проведено комплексний теоретико-методологічний аналіз сутності, змісту, форм, видів та функцій контролю, здійснюваного суб'єктами публічної влади. Розглянуті конституційно-правові проблеми співвідношення публічного (державного та муніципального) та громадського контролю, а також контрольної, наглядової діяльності у процесі здійснення публічної влади.

За результатами дослідження підготовлено рукопис колективної монографії з загальних питань конституційно-правового забезпечення контрольної діяльності суб'єктів публічної влади в Україні; підготовлено низку індивідуальних наукових публікацій в юридичних періодичних наукових виданнях; підготовлено розгорнуту записку для вищих державних органів влади в Україні з відповідними рекомендаціями.

- **«Правове регулювання відносин щодо охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Україні в умовах реалізації державної політики децентралізації управління»**. Науковий керівник – д.ю.н., професор Малишева Н.Р. Виконавці: Олещенко В. І. , Семеняка В. В. , Кишко-Єрлі О. Б. (до 1 грудня 2018 р.), Гурова А.М.

Здійснено вивчення та аналіз доктринальних та нормативних джерел, готувались публікації в наукових та науково-прикладних правничих виданнях по тематиці дослідження, співробітники брали участь у наукових і науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах. Підготовлено колективну монографію «Децентралізація влади в Україні та розвиток екологічних і природо-ресурсних правовідносин» (обсяг 14 друк. арк.).

В ході дослідження теоретичних та методологічних засад децентралізації влади в Україні в екологічній та природоресурсній сферах було розглянуто спрямованість державної політики децентралізації влади в Україні, правові підстави її здійснення; висвітлено основну мету і завдання децентралізації в контексті розвитку екологічних та природоресурсних відносин. З'ясовано основні принципи децентралізації в екологічній та природоресурсній сферах. При цьому автори намагалися комплексно охопити як базові ідеї децентралізації як явища, під гаслом якого в останні роки відбувається реформування системи управління в Україні, так і принципові, засадничі положення формування і

функціонування екологічних та природоресурсних відносин. Спеціальна увага приділена особливостям реалізації державної інформаційної політики у сфері охорони довкілля в умовах децентралізації влади, адміністративно-територіальній реформі щодо децентралізації та її впливу на регулювання екологічних та природоресурсних відносин.

- **«Правовий вимір інформаційної політики України в умовах глобальних викликів»**. Науковий керівник – д.політ.н., професор Кресіна І.О. Виконавці: Батанова Н.М., Горбатенко В.П., Коваленко А.А., Кукуруз О.В., Соснін О.В., Стойко О.М., Тарасюк В.М., Ходаківський М.Д., Явір В.А.

Комплексно проаналізовано теоретико-методологічні підходи до дослідження державної інформаційної політики. Визначено цілі, завдання, засоби реалізації інформаційної політики в сучасних демократичних державах в умовах формування інформаційного суспільства. З'ясовано особливості формування інформаційної політики в Україні після здобуття незалежності. Проаналізовано законодавство в інформаційній сфері України та практику його реалізації. Вивчено міжнародні стандарти формування інформаційної політики та способи реагування суб'єктів інформаційної політики на глобальні виклики. За результатами дослідження підготовлено колективну монографію «Правовий вимір інформаційної політики України в умовах глобальних викликів».

Відповідно до результатів конкурсу дослідницьких проектів установ НАН України у галузі соціогуманітарних наук та розпорядження Президії НАН України від 02.07.2018 р. № 352 виконувався проект **«Політико-правові засади протидії деструктивним наслідкам міграції: український та європейський досвід»**. Науковий керівник – д.ю.н., професор Скрипнюк О.В. Виконавці: Скрипнюк О.В., Шемшученко Ю.С., Оніщенко Н.М., Пархоменко Н.М., Кресіна І.О., Явір В.А., Батанов О.В., Стойко О.М., Сімутіна Я.В., Савчук К.О.

Проаналізовано загальні тенденції трансформації міграційних процесів у глобалізованому світі та місце України у міграційних потоках; систематизовано деструктивні наслідки міграційних процесів для національної безпеки України; вивчено європейський досвід протидії викликам міграцій та перспективи імплементації окремих політико-правових механізмів в українське законодавство; вивчено сучасний стан міграційного законодавства в Україні, його відповідність реаліям міграційних процесів; досліджено вплив етнополітичної ситуації в державі на міграційні процеси; вивчено питання інтеграції мігрантів у поліетнічне українське суспільство з метою запобігання конфліктам на ґрунті міжетнічної взаємодії. У вітчизняній юридичній науці вперше ґрунтовно визначені шляхи удосконалення протидії деструктивним наслідкам міграційних процесів та удосконалення вітчизняного міграційного законодавства.

Результати виконання проекту узагальнено в аналітичній записці **«Політико-правові засади протидії деструктивним наслідкам міграції: український та європейський досвід»**.

У рамках цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України **«Національний консенсус в Україні: історичний імператив, сучасні параметри, прогностична модель»** виконувалися 2 проекти: **«Правова ідеологія як чинник консолідації українського народу»**. Науковий керівник – д.ю.н., професор Оніщенко Н.М. За результатами дослідження проаналізовано сучасні

підходи до розуміння феномену правової ідеології та її ролі у забезпеченні суспільної консолідації; сформульовані основні засади формування та розвитку правової ідеології; визначені сучасні проблеми формування та розвитку правової ідеології в Україні; сформульовані пропозиції щодо шляхів удосконалення правової ідеології в Україні з метою забезпечення належного національного консенсусу в Україні.

У вітчизняній юридичній науці вперше ґрунтовно визначені шляхи удосконалення правової ідеології в Україні в умовах сучасних викликів і загроз з метою забезпечення належного національного консенсусу. За результатами дослідження підготовлено аналітичну доповідь «Правова ідеологія як засадничий принцип консолідації українського суспільства».

«Етнокультурна автономія як інститут забезпечення прав національних меншин: світовий досвід і Україна». Науковий керівник – д.політ.н., професор Кресіна І.О. Досліджено етнокультурну автономію як найбільш ефективний інститут забезпечення прав національних меншин у світі, що не несе дезінтеграційних ризиків для територіальної цілісності поліетнічної держави. Здійснено порівняльний аналіз етнокультурної та етнотериторіальної форм автономії. Досліджено загрози та ризики сецесії внаслідок запровадження етнотериторіальної автономії. Доведено доцільність та переваги застосування етнокультурної автономії для переспрямування етнотериторіальних вимог в етнокультурні у поліетнічних державах. За результатами роботи підготовлено наукову записку «Етнокультурна автономія як інститут забезпечення прав національних меншин: світовий досвід і Україна», проект Закону України «Про внесення змін до Конституції України» (щодо уточнення етнопонаціональних термінів); зміни до Закону України «Про національні меншини в Україні».

У межах цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Інтеграція Донбасу і Криму в політико-правовий і соціокультурний простір України: історичний досвід, сучасні виклики, перспективи» виконувався проект **«Політико-правові засади миротворчої операції в Донбасі: світовий досвід для України».** Науковий керівник – д.ю.н., ст.н.с. Кресін О.В. У результаті було підготовлено рукопис наукової записки «Політико-правові засади миротворчої операції в Донбасі: світовий досвід для України». В ній проаналізовано міжнародно-правові аспекти миротворчості, правове регулювання миротворчої діяльності ООН, механізми її ініціювання, здійснення, фінансування; визначено інституційні особливості ухвалення рішень ООН щодо проведення миротворчих операцій; визначено види миротворчих операцій, їх принципи, критерії, класифікацію, проаналізовано окремі види миротворчих операцій ООН; визначено нормативно-правові засади співпраці ООН у сфері миротворчості з регіональними та субрегіональними організаціями. Зокрема, вперше здійснено класифікацію видів нормативно-правових актів, що регулюють миротворчу діяльність ООН, суттєво уточнено існуючі уявлення щодо правових механізмів миротворчості на основі використання документів Секретаріату ООН та ін.

У рамках Цільової комплексної програми НАН України з наукових космічних досліджень на 2018-2022 рр. виконувався науковий проект **«Правове забезпечення довгострокової сталості космічної діяльності».** Етап 1

«Державно-приватне партнерство в космічній галузі», науковий керівник – д.ю.н., проф. Малишева Н.Р.

У результаті проведеного дослідження здійснено комплексний аналіз законодавства України, а також зарубіжних країн щодо державно-приватного партнерства та сформульовано концептуальні засади договірних відносин державно-приватного партнерства у сфері космічної діяльності. При цьому використані такі методи дослідження: історико-правовий, порівняльно-правовий, предметно-теоретичний, моделювання та прогнозування, структурно-функціональний, формально-логічний, метод тлумачення правових норм, інші загальнонаукові та спеціально-юридичні методи дослідження. За результатами дослідження підготовлено серію наукових публікацій в українських і зарубіжних фахових виданнях, аналітичний звіт.

За підсумками наукових досліджень співробітниками Інституту було захищено 2 кандидатські дисертації: Нікітенко В.М., по спец. 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; Тарасюк В.М., по спец. 23.00.02 – політичні інститути та процеси та 2 докторські дисертації: Антонов В.О. - по спец. 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право; Явір В.А. по спец. 23.00.05 – етнополітологія та етностатистика.

Загалом у 3-х спеціалізованих вчених радах Інституту було захищено 58 кандидатських та 9 докторських дисертацій.

Протягом 2018 року Інститут продовжував підтримувати традиційно тісні зв'язки з центральними органами державної влади, з окремими відомствами, установами, організаціями в сфері державно-правового будівництва, правоохоронними та судовими органами влади України. Співробітники Інституту брали участь в роботі ряду державних та урядових комісій і комітетів, національних рад та агентств, активно працювали над удосконаленням та реалізацією положень Конституції України, проектами окремих кодексів та інших нормативно-правових актів, проводили експертизи та надавали науково-консультативну і науково-методичну допомогу.

Науково-експертну роботу постійно здійснювали: І. Б. Усенко Є. В. Ромінський, О.В.Батанов, О. О. Малишев, А. Ю. Іванова, Пухтинський М.О., Костецька Т.А., Гаєва Н.П., Малишева Н.Р., Кулинич П.Ф., Батрин С.В., Андрійко О.Ф., Нагребельний В.П., Кисіль Л.Є., Ісаєва Н.К., Кресін О.В., Костенко О.М., Кваша О.О., Нерсисян А.С., Бабаскін А.Ю., Венецька М.В., Сімутіна Я.В., Оніщенко Н.М., Богінч О.Л., Пархоменко Н.М. та ін.

Відповідно до звернень вищих органів державної влади в Інституті готувалися висновки на проекти законів, програм, аналітичні матеріали, зокрема для Верховної Ради України-17, Кабінету Міністрів України – 1, Адміністрації Президента України – 2, Служби безпеки України – 9, НАБУ - 8, НАЗК - 6, Київської міської державної адміністрації – 1, Слідчому відділу поліції – 7, Міністерству юстиції України – 8, Генеральній прокуратурі України – 7, Конституційному Суду України – 8, Верховному Суду – 3.

В напрямку координації наукової діяльності провідні співробітники інституту (Шемшученко Ю.С., І. Б. Усенко, Скрипнюк О.В., Пархоменко Н.М., Батанов О.В., Денисов В.Н., Кресін О.В., Малишева Н.Р., Кулинич П.Ф. та ін. співпрацювали із фаховими науковими журналами, залучались до участі у виданнях, які готуються іншими науковими установами та закладами; надання

науково-методичної допомоги державним установам, науковим та навчальним закладам України; погодження тем дисертаційних досліджень, керівництво аспірантами і здобувачами інших установ і міст України; рецензування наукових праць, опонування кандидатських та докторських дисертацій, участь у конференціях та круглих столах, організованих Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України спільно з міжнародними організаціями, органами державної влади України, громадськими організаціями та закладами вищої освіти України.

Протягом року співробітниками інституту було організовано та проведено низку наукових заходів, а саме: XI Міжнародна науково-практична конференція «Наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького», Міжнародний круглий стіл «Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти», Круглий стіл «100 років Конституції Української Народної Республіки: історія і сучасність», Науково-практична конференція «Конституційні права людини і громадянина та гарантії їх забезпечення», Міжнародна науково-практична конференція «Правова аналітика: доктринальні підходи та галузеві виміри», Міжнародна наукова конференція «Тринадцять юридичні читання. Українська державність: кризь призму часу (до 100-річчя Української національно-демократичної революції 1917–1921 рр.)», XXXVIII Міжнародна історико-правова конференція «Західні і східні традиції та впливи в історії права, держави і юридичної думки»; Круглий стіл «Право народу на належне урядування»; Всеукраїнський круглий стіл «Земельне, екологічне, аграрне право: оцінка впливу на довкілля», Всеукраїнська науково-практична конференція «Охорона культурної спадщини в Україні: стан та перспективи», Науково-практична конференція «Конституційні права людини і громадянина та гарантії їх забезпечення», Круглий стіл «Концептуальні засади реформування адміністративного права та фінансового права України в сучасних умовах», XXXIX Міжнародна історико-правова конференція «Місцеве управління та місцеве самоврядування в історії права, держави і юридичної думки», Конгрес академії політичних наук «Україна у глобальному світі: виклики та перспективи», IX Міжнародна науково-практична конференція «Майбутнє науки в обрях права» до 100-річчя Національної академії наук України, Круглий стіл «Протидія дискримінації жінок з вразливих груп: методи, способи, шляхи та напрями», Науково-практична конференція «Конституційно-правове забезпечення та європейські стандарти контролю у сфері діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування», Міжнародний правничий конкурс ім. В.М. Корецького НАН України та ін.

Окрім цього, співробітники Інституту протягом звітного періоду брали участь в роботі ряду наукових конференцій, круглих столів, семінарів тощо, організованих іншими науковими осередками України та зарубіжних країн.

У 2018 році Інституту здійснював активну видавничу діяльність. Загалом було видано 27 монографічних праць, 13 збірників наукових праць, 6 журналів, 2 практичних посібники, Енциклопедія міжнародного права: У 3 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко, В. Н. Денисов (співголови) та ін.; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Т. 2. Е-Л. –К.: Академперіодика, 2017 (вийшла з друку у 2018 р.). – 926 с..

Крім того, вийшли друком: *Правова держава*. Випуск 29. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. – 694 с.; *Національна академія наук України: правові засади організації та діяльності: до 100-річчя утворення НАН України: монографія/ Відп.ред. академік НАН України Ю.С.Шемшученко*. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2018. 574 с.; *Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації: монографія: У 2 т./ за заг. ред. акад. НАН України Ю.С.Шемшученка, акад. НАПрН України О.В.Скрипнюка/ Т.1: Загальнотеоретичні та конституційно-правові аспекти розвитку громадянського суспільства в Україні*. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2018. 676 с.; *Безпека космічної діяльності: правові засади: монографія / Відп.ред. Ю.С.Шемшученко, Н.Р.Малишева*. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2018. 312 с.;

Н. Р. Малишева. *Космічне право і політика пострадянських держав*. – Міжнародне видавництво ELEVEN. – Гаага. – Нідерланди. – 2018. – 656 с.; А.Ю.Бабаскін. *Кредитні відносини у цивільному праві України: монографія* – К.:ТАЛКОМ, 2018. 570 с.; «Політико-правові засади протидії деструктивним наслідкам міграцій: український та європейський досвід» Аналітична записка/ Скрипнюк О.В. – кер. проекту, Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. 150 с.; О.О.Малишев. *Міжнародне право і «закри- вавлені старожитності» у світлі Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (Нікосія, 2018): дослідження та матеріали*. К., 2018.; *Правовий вимір інформаційної політики України в умовах глобальних викликів: монографія / Кресіна І.О.* – кер. проекту, Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. 400 с.; *Контроль за діяльністю органів публічної влади: національний досвід та міжнародні стандарти: наукова доповідь для центральних органів державної влади*. За заг. ред. Скрипнюка О.В.– К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018 р. 120 с.; *Етнокультурна автономія як інститут забезпечення прав національних меншин: світовий досвід і Україна: наукова записка / Кресіна І.О., Явір В.А., Ходаківський М.Д.* Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. 100 с.; Явір В.А. *Етнополітична інтеграція та дезінтеграція у сучасному світі: політико-правовий концепт: монографія*. Київ: Логос, 2018. 452 с.; Сімутіна Я.В. *Юридичні факти в механізмі правового регулювання трудових відносин: монографія*. Київ: Ніка-Центр, 2018. 436 с.; *Гармонізація цивільного та цивільного процесуального законодавства України з законодавством Європейського союзу: монографія/ М. В. Венецька, І. Ф. Севрюкова, А. Ю. Бабаскін, Ю.М.Капіца, Г.П.Тимченко, О.В.Дем'янова, О. М. Молявко*. Київ: Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2018. 298 с.; Шемшученко Ю.С., Оніщенко Н.М, Скрипнюк О.В. та ін. *Правова ідеологія як засадничий принцип консолідації українського суспільства*. Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ. 2018. 86 с.; *Пенсійне забезпечення в Україні та Білорусі: історія становлення і перспективи розвитку: монографія / за ред. Михайла Шумила, Ірини Комоцько* . – Київ: Ніка-Центр, 2018. – 516 с.; *Актуальні проблеми фінансової децентралізації в Україні: наукова доповідь / за заг. ред. д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України О. Ф. Андрійко*. Київ: Ін-т держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України, 2018. 84 с.; І.В.Кушнар'ов. *Політична корупція: порів'яльно-політологічна концеп-*

туалізація. Київ: Вид-во «Юридична думка». 2018. 408 с.; К.Є.Іщейкін. Політико-правові засади бюджету участі в системі демократичних практик: світовий досвід і Україна. Київ: Вид-во «Юридична думка». 2018. 404 с.; Кресин А.В. Становлення теоретических оснований сравнительно-правовых исследований во второй половине XVIII – первой трети XIX века: компаративная концептуализация: монография / Институт государства и права им. В.М. Корецкого НАН Украины. Одесса: «Фенікс», 2018. 678 с.; В.П. Кононенко. Вирішення територіальних спорів Міжнародним Судом ООН: теорія і практика: монографія. – Київ-Одеса: Фенікс, 2018. – 483 с.; Турлова Ю.А. Екологічна злочинність в Україні: кримінально-правові та кримінологічні засади протидії. — Київ : Знання України, 2018. 459 с.; Політико-правові засади миротворчої операції в Донбасі: світовий досвід для України: наукова записка / Кресин О.В. (кер. авт. кол.), Проценко І.М., Савчук К.О., Стойко О.М. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. 160 с.; Х.А.Джавадов. Проблеми ефективності цивільного судочинства: монографія. Київ. Вид-во «Юридична думка», 2018. 334 с.; М.С. Булкат. Теоретико-правові засади розвитку та функціонування судової влади: монографія. Київ: Видавництво «Юридична думка», 2018. 504 с.; Г.В. Свириденко. Правомірна поведінка: сучасний контекст: монографія. К.: Видавництво «Юридична думка», 2018. 212 с. ; А.В.Кулько. Міжнародно-правове регулювання використання та охорони транскордонних прісних вод. – К.: Стило, 2018. – 735 с.

Збірники наукових праць: Держава і право. Збірник наукових праць. Серія юридичні науки. Випуск 79, 80, 81, 82. К.: ІДП НАНУ, 2018; Держава і право. Збірник наукових праць. Серія політичні науки. Випуск 79, 80, 81, 82 К.: ІДП НАНУ, 2018; Західні і східні традиції та впливи в історії права, держави і юридичної думки: матеріали XXXVIII Міжнародної історико-правової конференції, 1–3 червня 2018 р., м. Вінниця / ред. колегія : І. Б. Усенко (голова), Є. В. Ромінський (відп. секр.), А. Ю. Іванова, В. Є. Кириченко, Н. М. Крестовська, О. О. Малишев, І. В. Музика, О. Н. Ярмиш. Київ–Херсон : Олді-Плюс, 2018. 304 с.; Майбутнє науки в обряях права : зб. наук. праць. Матеріали ІХ міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених (Київ, 5 грудня 2018 р.). До 100-річчя Національної академії наук України / Ред. колегія: Н. М. Пархоменко (голова), О. О. Малишев (заступник голови), І. О. Кудерська (секретар). Київ: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2018. 204 с. ; Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти. Матеріали міжнародного круглого столу (м. Київ, 29 березня 2018 року). / ред. колегія: І. Усенко, Т. Бондарук, П. Петночка. Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2018. 46 с.; Місцеве управління та місцеве самоврядування в історії права, держави і юридичної думки: матеріали XXXIX Міжнародної історико-правової конференції, 1–3 листопада 2018 р., м. Львів / ред. колегія : І. Б. Усенко (голова), Є. В. Ромінський (відп. секр.), А. Ю. Іванова, В. Є. Кириченко, Н. М. Крестовська, О. О. Малишев, І. В. Музика, О. Н. Ярмиш. Київ–Херсон : Олді-Плюс, 2018. с.58.; Концептуальні засади реформування адміністративного права та фінансового права України в сучасних умовах. Матеріали Всеукраїнського «Круглого столу» (м. Київ, 02 листопада 2018 р.) / за заг. ред. д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН

України О. Ф. Андрійко. Київ: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2018. 230 с.

Навчальні посібники: Становлення і розвиток земельного законодавства України у ХХ – на початку ХХІ століття: науково-практичний посібник для суддів: за редакцією докт. юрид. наук, проф., члена-кореспондента НАПрН України Кулинич П.Ф.; Національна школа суддів України. – К., 2018, 107 с.; Судовий розгляд справ про правопорушення, пов'язані з корупцією: практ. посіб. / кол. авторів; за заг. ред. доктора юридичних наук, професора О.М. Костенка. – К.: Національна академія прокуратури України, 2018. – 346 с.

Журнали: Альманах права. Правова аналітика: доктринальні підходи та галузеві виміри. Науково-практичний юридичний журнал. Випуск 8. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. – 512 с.; Судова апеляція. Науково-практичний журнал. № 1, 2, 3, 4. 2018. ТОВ «Видавництво «Юридична думка»; «Studia Politologica Ucraino-Polona». Випуск 8. За редакцією В. Горбатенка та Ірени Ставови-Кавки. Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Польська академія мистецтв і наук, Польське наукове товариство у Житомирі. – Житомир-Київ-Краків : Вид-во Євєнка О., 2018. – 290 с.

Протягом 2018 року Інститут продовжував підтримувати традиційно установлені наукові зв'язки із зарубіжними науково-дослідними установами, вузами та факультетами юридичного профілю, міжнародними організаціями. Міжнародне співробітництво здійснювалось передусім у рамках діяльності Міжнародної асоціації істориків права та програми співпраці з Інститутом історії і міжнародних відносин Вормінсько-Мазурського університету в Ольштині (Польща). Організовано дві традиційні міжнародні конференції спільно з Міжнародною асоціацією істориків права і одна конференція разом з Радою молодих учених інституту. О. О. Малишев, Т. І. Бондарук, Л. В. Худояр, І. Б. Усенко також взяли участь у міжнародних конференціях в Мінську (Білорусь), а А. Ю. Іванова – в Литві.

До участі в міжнародних конференціях Міжнародної асоціації істориків права та Ради молодих учених Інституту держави і права імені В. М. Корецького залучались нові іноземні учасники з Білорусі, Польщі, Литви та Іспанії. Налагоджувались і підтримувались зв'язки з колегами з Університету Сарагоси (Іспанія), Університету Аліканте (Іспанія), Вільнюського університету (Литва), Гданського університету (Польща), Центром дослідження білоруської культури, мови і літератури НАН Білорусі та Інститутом історії НАН Білорусі.

Співробітники Інституту брали участь в науково-практичних заходах, організованих міжнародними організаціями, зарубіжними державами та їх науковими осередками. Зокрема, Денисов В.Н., Савчук К.О., Проценко І.М. брали участь в ХІ Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького», співорганізатором яких виступив Батумський державний університет ім. Шота Руставелі. Кресін О.В. був членом наукової ради та рецензентом доповідей на міжнародному симпозиумі «Current issues of the protection of personal data in European and Turkish law» (укр. «Актуальні питання захисту персональних даних в європейському та турецькому законодавстві»), що проходив у м. Стамбул, Туреччина, 8-9 грудня 2018 р., а також членом оргкомітету International Public Administration Symposium (укр.

«Міжнародний симпозіум з державного управління»), що відбувся у м. Стамбул, 24-25 жовтня 2018 р. й під час якого виступив з доповіддю на тему: «Key Aspects of Studying the History of Legal Sciences: Some Views» (укр. «Основні аспекти вивчення історії юридичних наук: деякі погляди»), опублікованою у Збірнику матеріалів конференції.

Протягом звітного періоду співробітники та докторанти Інституту публікували наукові праці у зарубіжних юридичних виданнях, а саме: Кресін О.В., Савчук К.О., Проценко І.М. опублікували наукові статті в «Jus Gentium. Journal of International Legal History» (Vol. 3, No. 2, 2018), що видається в США; Кресін О.В. опублікував наукову статтю в «Journal of Comparative Law» (Vol. XIII, Issue 1., 2018), що видається у Великій Британії, докторант Островська О. опублікувала наукову статтю в «Science and Innovation» (Volume 14(5), 2018), що входить до наукометричної бази Web of Science, Андрійко О.Ф., Пархоменко Н.М., Ісаєва Н.К., Проценко І.М. підготували розділи для колективної монографії «Aktualne Problemy Prawa Polski I Ukrainy» (pod red. A. Szmyta, J. Boszyckiego, J. Steliny, W. M. Iwanowa. Gdansk, 2018), Фалалєєва Л. Г. підготувала розділ для колективної монографії «Scientific achievements of countries of Europe in the field of legal science» (Riga : Izdevnieciba «Baltija Publishing». 2018).

Співробітники Інституту представляли Україну у міжнародних урядових та міжнародних неурядових організаціях, а саме: Скрипнюк О.В. - член-кореспондент Європейської академії наук, Горбатенко В.П. – співредактор міжнародного українсько-польського журналу «Studia Politologica Ucraino-Polona». Кресін О.В. - член органу Ради Європи – Європейської комісії проти расизму і нетерпимості, Президент Українського національного комітету Міжнародної асоціації юридичних наук.

Співробітники Інституту є членами редакційних колегій зарубіжних юридичних наукових видань: «Международное право и проблемы интеграции» (видається Бакинським державним університетом, Азербайджан), «The Lawer Quarterly» (Чехія); «Journal of Comparative Law» (Великобританія); «Journal of Constitutionalism and Human Rights» (Литва), «Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantow Uniwersitetu Jagellonskiego» (Польща).

Малишева Н.Р. на замовлення голландсько-німецького видавництва «ELEVELN» опублікувала індивідуальну монографію «Космічна політика і право пострадянських держав» (обсяг 676 с., мова англійська; 2018 р.); співпрацювала з Європейським центром правової інформації «Juriscope», надавала усні та письмові консультації щодо законодавства України та інших країн пострадянського простору; продовжувала обмін інформацією та результатами наукових досліджень з японською стороною Угоди про співпрацю між Міжнародним центром космічного права при Інституті держави і права НАН України та Японським центром космічного права (JAXA та Кейо-університет).

Гурова А.М. здійснила наукове стажування у Centre de Recherches Interdisciplinaires en Droit de l'Environnement et de l'Aménagement et l'Urbanisme (CRIDEAU) (на підставі грантової підтримки уряду Франції (Bourses de court séjour enFrance pour jeunes chercheurs ukrainiens).

Батрин С.В. в межах співробітництва з Columbia University (New York), Northwestern University, University of California, Berkeley and Sociology Group здійснював керівництво реалізацією в Україні комплексного науково - прак-

тичного дослідження порядку обрання судами запобіжних заходів відносно громадян України; здійснює координацію діяльності професійних спільнот та правників з метою підготовки та упорядкування видання «Хронологія збройної агресії Росії проти України».

Онщенко Н.М. виступала тренером на постійній основі в Школі демократії Східноєвропейського Центру багатопартійної демократії (СЄЦБД).

За результатами спільного українсько-білоруського проекту видана колективна монографія «Пенсійне забезпечення в Україні та Білорусі: історія становлення і перспективи розвитку» (керівник Шумило М.М.), присвячена низці актуальних питань пенсійного забезпечення в Україні та Білорусі. У роботі зосереджено увагу на трьох основних питаннях: історичному розвитку, проблеми правозастосування та перспективах розвитку пенсійного законодавства двох країн.

Поряд з науково-дослідною і науково-організаційною роботою наукові співробітники Інституту беруть участь у навчальному процесі, читаючи повний курс лекцій або спецкурси, були членами ДЕКів у вищих навчальних закладах України, виступають з лекціями та науковими доповідями у трудових і навчальних колективах, а також в друкованих і електронних засобах масової інформації.

Проведені просвітницькі заходи та акції отримали висвітлення в ЗМІ: на Громадському радіо, у газеті «Голос України», Дзеркало тижня, «Юридичний вісник», Бюлетень міністерства юстиції України, Національного радіо, радіо «Свобода»; на телеканалі «Київ», телеканалі «1+1» та ін.

Окремим напрямком діяльності Інституту була організація роботи аспірантури та докторантури. Протягом 2018 року в Інституті навчалось 110 осіб, в т.ч. на умовах бюджетного фінансування - 18 осіб, за контрактами навчалось 95 аспірантів, серед них 3 іноземні громадяни, в тому числі — 32 з відривом від виробництва; за контрактами в докторантурі навчалось 8 осіб.

Продовжувала роботу Рада молодих вчених Інституту, зусиллями якої було організовано конференцію для молодих вчених: 23 листопада 2018 р. м. Київ. IX Міжнародна науково-практична конференція «Майбутнє науки в обряях права» до 100-річчя Національної академії наук України. Стипендію Президента України для молодих вчених отримували Батрин С.В., Гурова А.В...; стипендію НАН України – Бойко О.В.

У зв'язку із 100 річчям від дня заснування НАН України та за вагомий особистий внесок у розвиток юридичної науки, підготовку наукових кадрів творчі досягнення провідних співробітників відзначені нагородами, а саме: *Ювілейною пам'ятною відзнакою*: Шемшученка Ю. С., Сіренка В. Ф., Денисова В. Н., Усенка І. Б.; *Подякою Прем'єр-міністра України* - Скрипнюка О. В.; *Ювілейною Почесною грамотою НАН України*: Андрійко О. Ф.; Акуленка В. І., Батанова О. В., Горбатенка В. П., Ісаєву Н. К., Квашу О. О., Костенка О. М., Кресіна О. В., Кулиничка П. Ф., Малишеву Н. Р., Мурашина Г. О., Нагребельного В. П., Онщенко Н. М., Пархоменко Н. М., Скрипнюка О. В., Тимченка Г. П., Хуторян Н. М., Юшика О. І., Стойко О. М.

Почесною грамотою Президії НАН України і ЦКПП НАН України: Антонова В. О. *Подякою НАН України*: Тарахонич Т. І. *Подякою Координаційної*

ради молодих юристів України при Міністерстві юстиції України: Оніщенко Н. М., Пархоменко Н. М. Відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни»: Кресіну І. О. *Почесною грамотою Президії Національної академії правових наук України:* Шемшученка Ю.С., Скрипнюка О.В., Оніщенко Н.М., Малишеву Н.Р., Костенка О.М., Сіренка В.Ф. *Подякою Президента Національної академії правових наук України:* Денисова В.Н., Нагребельного В.П., Андрійко О.Ф., Кресіну І.О., Хуторян Н.М., Кулиничка П.Ф., Кубка Є.Б.

Отже, у 2018 році Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України в цілому виконав поставлені перед ним завдання. Колективом Інституту було видано серію монографічних праць, розроблено і подано до органів влади низку пропозицій і рекомендацій, спрямованих на удосконалення Конституції та законодавства України.

За результатами оцінювання ефективності діяльності Інституту у 2018 році за період 2013-2017 роки, яке відбулось відповідно до Методики оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України (затверджена постановою Президії НАН України від 15.03.2017 № 75), Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України віднесено до категорії «А», в тому числі: відділ історико-правових досліджень; відділ теорії держави і права; відділ конституційного права та місцевого самоврядування; відділ проблем цивільного, трудового та підприємницького права; відділ проблем аграрного, земельного, екологічного та космічного права; відділ проблем державного управління та адміністративного права; відділ проблем кримінального права, кримінології та судоустрою; відділ міжнародного права та порівняльного правознавства; відділ правових проблем політології.

За підсумками діяльності Інституту Рішенням вченої ради було закріплено таке: вважати за доцільне у 2019 р. зосередити зусилля Інституту на наступному:

провести необхідні заходи по відзначенню 70-річчя утворення Інституту (січень-червень 2019 р.);

поглибити наукові дослідження проблем демократичної правової соціальної держави, здійснення конституційної, адміністративно-територіальної та судової реформ в Україні, децентралізації виконавчої влади, боротьби з корупцією, забезпечення національної безпеки у контексті агресії Росії на Сході України, а також правових аспектів європейської та міжнародної інтеграції України;

вжити заходи щодо виконання постанови Президії НАН України від 19.12.2018 р. № 338 «Про виконання рішення Спільного засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти та Президії Національної академії наук України від 17 жовтня 2018 року»;

продовжити наукові дослідження, присвячені актуальним проблемам конституційного права та місцевого самоврядування. Важливу увагу приділити фундаментальним дослідженням в галузі теорії конституційного права та національної юридичної доктрини, пов'язаним з модернізацією Конституції України;

посилити роботу у 2019 році та в подальших роках по підготовці докторів та кандидатів юридичних наук на високому теоретичному та методологічному рівнях;

здійснювати виконання доручень органів державної влади і місцевого самоврядування щодо розробки та напрацювання концепцій законодавчих актів, участі у підготовці законопроектів та проектів інших документів і наукових експертних висновків;

науковим співробітникам відділів поглиблювати подальшу співпрацю з комітетами Верховної Ради України з метою реалізації конституційної реформи і пов'язаних з нею законопроектів;

забезпечити подальше напрацювання пропозицій та рекомендацій щодо співпраці з Київською міською радою (Київською міською державною адміністрацією);

здійснити ремонт окремих приміщень в т.ч. пов'язаний із створенням музею Інституту та оновлення обладнання відділів;

започаткувати видання «Електронної історико-правової бібліотеки»;

вжити заходи щодо подолання проблеми недофінансування фонду оплати праці Інституту;

продовжити заходи щодо розширення та постійного оновлення сайту Інституту у мережі Інтернет, активізувати популяризацію видань Інституту в засобах масової інформації та на електронних носіях; здійснити роботи по створенню електронного каталогу наукової бібліотеки Інституту в рамках реалізації Програми інформатизації НАН України;

поліпшити координацію фундаментальних правових досліджень. Провести у першому півріччі 2019 р. засідання Наукової ради НАН України з координації фундаментальних правових досліджень;

розширити міжнародне наукове співробітництво у правовій сфері, зокрема, з науковими установами США, Білорусі, Литви, Молдови, Польщі, Угорщини, Чехії тощо;

завершити видання «Енциклопедії міжнародного права» у 3-х томах; активізувати участь у підготовці національних енциклопедичних видань, зокрема: «Великої української юридичної енциклопедії».

О.В. СКРИПНЮК,
доктор юридичних наук, професор

ЛЮДСЬКА ГІДНІСТЬ – ОСНОВА ПРАВ ЛЮДИНИ: ДОКТРИНАЛЬНІ АСПЕКТИ*

30 березня 2018 р. у Конституційному Суді України відбувся міжнародний науково-практичний семінар «Людська гідність як конституційна цінність», організаторами якого виступили Конституційний Суд України та Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України. Семінар присвячено 80-річчю

* за матеріалами міжнародного науково-практичного семінару «Людська гідність як конституційна цінність», присвяченої пам'яті професора академіка Національної академії правових наук України, професора Л.П. Юзькова (м. Київ, 30 березня 2018 р.)